

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından ortaklaşa finanse edilmiştir. Ancak, burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Slovak Uluslararası İř birliği Akademik Derneği'nin (SAAIC, Slovak Ulusal Ajansı)) görüşlerini yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibeyi sağlayan kurum bunlardan sorumlu tutulamaz.

HEMŐİRELIK MESLEKI EđITIM VE  ğRETİM (NVET) SAğLAYICILARI İ IN KALITE GÜVENCE ÇERÇEVESİ

IIEK DELTA, Yunanistan ve ortakları

MAYIS 2025

İÇERİK

1	GİRİŞ	6
2	VETERİNER KURUMLARI İÇİN KALİTE GÜVENCE ÇERÇEVESİNİN KAPSAMI	7
2.1	Uluslararası düzeyde	8
2.1.1	Uluslararası çerçeveler – standartlar	9
2.1.2	UNESCO 2022-2029 stratejisi	9
2.1.3	Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu (WFME)	10
2.2	Avrupa düzeyinde	12
2.2.1	EQAVET	13
2.2.2	ENQA ESG (2015)	16
2.2.3	Avrupa Hemşireler Federasyonu (EFN)	17
3	VETERİNER KURUMLARI İÇİN KALİTE GÜVENCE ÇERÇEVESİ	19
3.1	QA Çerçevenizi AB ve Uluslararası standartlara göre nasıl geliştirebilirsiniz?	22
3.2	ENQA ESG 2015 standartlarıyla bağlantılı Refah ve Ruh Sağlığı anketi	24
3.2.1	Hemşirelik öğrencileri için etkili faktörler	24
3.2.2	Refah ve Ruh Sağlığı anketinin geliştirilmesine yönelik kılavuzlar	25
3.2.3	Refah ve Ruh Sağlığı Anketi	26
4	SONUÇLAR	28
	KAYNAKLAR	29

ŞEKİLLER LİSTESİ

Diyagram 1 – Küresel, Avrupa Birliği ve Ulusal Düzeylerdeki Farklı Kurumlara Göre Yapılandırılmış NVET Düzenleyici Çerçeveleri, Yönergeleri ve Standartları	7
Diyagram 2 – EQAVET Kalite Güvence döngüsü, Avrupa Komisyonu	13
Diyagram 3 – NVET sağlayıcıları için QA Çerçevesi.....	19

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 – Küresel Düzeyde NVET'te Kalite Güvence Çerçeveleri ve Uygulamaları için Kavram Haritası	8
Tablo 2 – WFME Standartları	11
Tablo 3 – AB ve EFN yeterlilikleri.....	18
Tablo 4 – Ruh sağlığı ve refah anketi ifadeleri.....	26

KISALTMALAR

AMEE – Avrupa Tıp Eğitimi Derneği

ECFMG – Yabancı Tıp Mezunları Eğitim Komisyonu

EFN – Avrupa Hemşireler Federasyonu

EHEA – Avrupa Yükseköğretim Alanı

ENQA – Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Derneği

EOMS – Eğitim Kuruluşlarının Yönetim Sistemi

EOPPEP – Ulusal Nitelik Belgelendirme ve Mesleki Rehberlik Kuruluşu

EQAVET – Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kalite Güvencesi

ESG – Avrupa Standartları ve Yönergeleri

HE – Yükseköğretim

IEC – Uluslararası Elektroteknik Komisyonu

IFMSA – Uluslararası Tıp Öğrenci Dernekleri Federasyonu

IQAS – İç Kalite Güvence Sistemi

ISO – Uluslararası Standardizasyon Örgütü

JDN – Genç Doktorlar Ağı

LET – Öğrenme, Eğitim ve Öğretim

LLL – Yaşam Boyu Öğrenme

NVET – Hemşirelik Mesleki Eğitim ve Öğretimi

QA – Kalite Güvencesi

QAF – Kalite Güvence Çerçevesi

SDG - Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

TTF – Öğretmen Görev Gücü

BM – Birleşmiş Milletler

UNESCO – Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü

UNI – İtalya'da kâr amacı gütmeyen, kalite standartlarını geliştiren, tanıtan ve destekleyen bir dernek

VET – Mesleki Eğitim ve Öğretim

WFME – Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu

WHO – Dünya Sağlık Örgütü

WMA – Dünya Tabipler Birliği

TANIMLAR

ESG standartları, iç ve dış kalite güvencesi için bir çerçeve sağlar. 2015 yılında EHEA Bakanlar Konferansı'nda kabul edilmiştir (ENQA-ESG, 2015).

Öğrenme çıktıları, bir öğrencinin bir öğrenme sürecini tamamladıktan sonra edinmesi ve göstermesi beklenen bilgi, beceri ve yetkinliklerdir. Bu çıktılar açık, ölçülebilir ve eğitim programının hedefleriyle uyumlu olmalıdır (ENQA, 2016).

Ruh sağlığı, insanların hayatın stresleriyle başa çıkmalarını, yeteneklerini gerçekleştirmelerini, iyi öğrenmelerini ve iyi çalışmalarını sağlayan bir ruhsal iyilik halidir (WHO, 2022).

Hemşirelik eğitimi, hemşirelik biliminde resmi öğrenme ve eğitimi ifade eder (Encyclopedia.com, 2018).

Nitelik, yetkili bir kuruluşun bir bireyin belirli standartlara uygun öğrenme çıktılarına ulaştığını belirlemesiyle elde edilen bir değerlendirme ve doğrulama sürecinin resmi sonucudur (EU, 2018).

Kalite Güvencesi (KG, QA), kalite gerekliliklerinin karşılanacağına dair güven sağlamaya odaklanan kalite yönetiminin bir parçasıdır. Kalite güvencesinin sağladığı güven iki yönlüdür: yönetime içeriden ve müşterilere, devlet kurumlarına, düzenleyicilere, sertifika verenlere ve üçüncü taraflara dışarıdan (ASQ, 2024b). Hemşirelik eğitiminde KG, kabul edilebilir eğitim, akademik bilgi ve altyapı standartlarının sürdürülmesini sağlamak için hemşirelik eğitim programlarının sistematik bir incelemesidir (Selvi, 2018). KG, hemşirelik eğitim enstitüsüne/kampüsüne mevcut performans seviyelerini ölçmek ve sürekli iyileştirmeyi kolaylaştırmak için araçlar sağlayan dinamik bir süreçtir.

Öz değerlendirme, bir kuruluşun faaliyetlerinin kapsamlı, sistematik ve düzenli bir incelemesidir ve bu sonuçların (UNSD, 2024) uyarınca değiştirilmiş kabul görmüş modele referans olarak sunulmasını sağlar.

Mesleki Eğitim ve Öğretim, öğrencinin veya çalışanın katılmak istediği belirli bir ticaret, meslek veya meslekle ilgili beceri ve bilgi öğretimi eğitimidir (Eurostat, 2024).

Refah, mutlu, sağlıklı veya müreffeh olma halidir. İyi bir ruh sağlığına, yüksek yaşam memnuniyetine, anlam veya amaç duygusuna sahip olmayı ve stresle başa çıkmayı içerir (Psychology Today, 2024).

1 GİRİŞ

Hemşirelik alanında mesleki eğitim ve öğretim hizmeti sağlayıcıları için kalite güvence çerçevesi, Erasmus+ BEHEALTH projesinin 2. sonucudur.

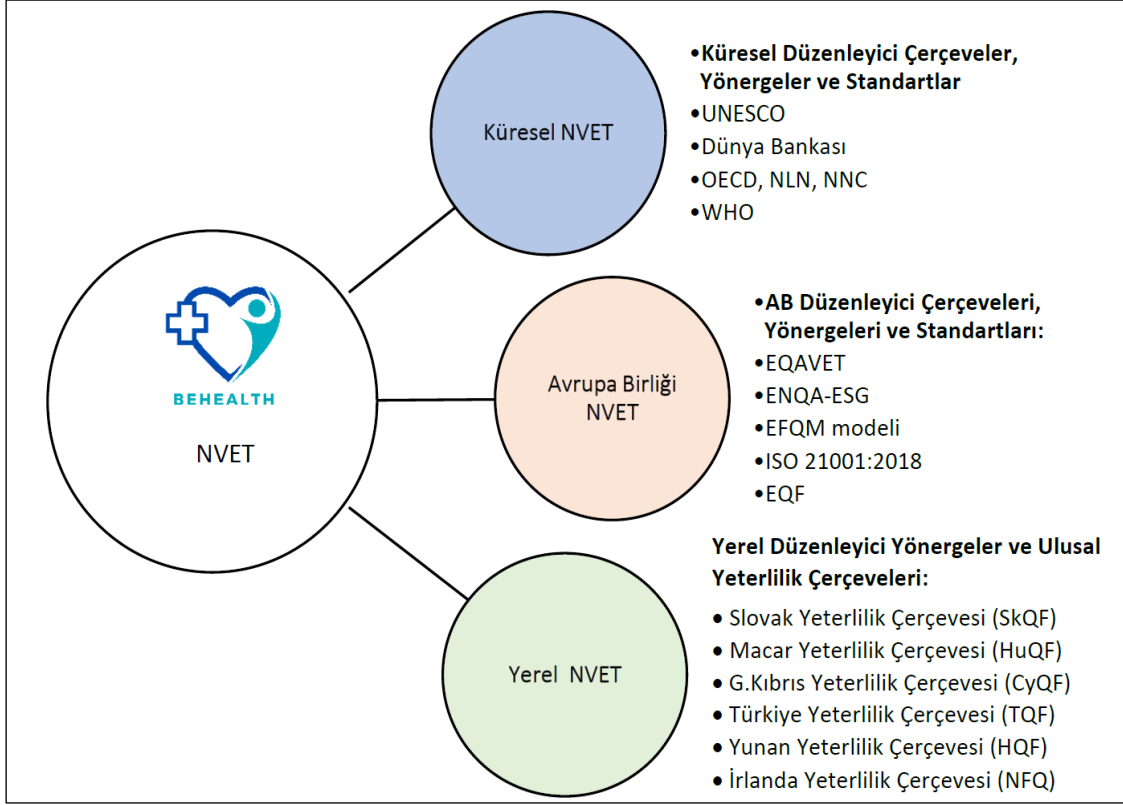
Bu belge, Küresel ve Avrupa düzeyinde Kalite Güvence Çerçevesi Kapsamı'nın bir açıklamasını; AB ve Uluslararası standartlara göre Kalite Güvence Çerçevesini nasıl geliştirebileceğinizi; ve ENQA ESG 2015 standartlarıyla bağlantılı bir Refah ve Ruh Sağlığı anketini içermektedir. "Hemşirelikte Uluslararası ve AB Kalite Güvence Çerçevelerini İçeren Karşılaştırma Raporu" başlıklı 1. Sonuç çalışması kapsamında yürütülen literatür taramasına göre, Küresel, Avrupa ve Ulusal düzeylerde NVET için seçilmiş bazı düzenleyici çerçeveler ve kılavuzlar Şekil 1'de sunulmuştur.

Bu çerçeveler, kılavuzlar ve standartlar arasında, daha ileri sonuçlarımız EQAVET (2009) ve ENQA-ESG (2015)'e dayanmaktadır ve Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (EQF, 2017) 4, 5, 6 ve 7 seviyelerine odaklanmaktadır.

EQAVET (2009) referans çerçevesi ve ENQA-ESG (2015) standartları, NVET kurumları için Hibrit BEHEALTH modelini geliştirmemizi sağlamıştır.

2 VETERİNER KURUMLARI İÇİN KALİTE GÜVENCE ÇERÇEVESİNİN KAPSAMI

Kalite Güvence Çerçevesi, BEHEALTH ortaklığı tarafından geliştirilen ve mesleki eğitim hemşireliğinin kalitesi için çeşitli AB, Uluslararası ve Ulusal çerçeveleri ve kaynakları belirleyen “MES için Mevcut Kalite Güvence Çerçevelerinin Haritalanması ve Analizi”ne dayanmaktadır.

Diyagram 1 – Küresel, Avrupa Birliği ve Ulusal Düzeylerdeki Farklı Kurumlara Göre Yapılandırılmış NVET Düzenleyici Çerçeveleri, Yönergeleri ve Standartları

Bu belgede, hemşirelik yeterlilikleri sunan mesleki eğitim ve öğretim sağlayıcıları için bir Kalite Güvence Çerçevesi (KGÇ) oluşturmak için uygun en önemli kaynaklardan bazılarını özetledik ve bunları şu şekilde sınıflandırdık:

- Uluslararası düzeyde
- Avrupa düzeyinde

2.1 Uluslararası düzeyde

Tablo 1 – Küresel Düzeyde NVET'te Kalite Güvence Çerçeveleri ve Uygulamaları için Kavram Haritası

Küresel Düzey için Kavram Haritası				
Temel Çerçeveler	UNESCO-UNEVOC	Amaç Bileşenler Esneklik	Mesleki eğitimde uluslararası iş birliğini teşvik eder	
	World Bank		Finansman ve politika tavsiyeleri aracılığıyla mesleki eğitim kalitesini destekler	
	OECD*		Mesleki eğitim ve öğretim kalite güvencesi için kılavuzlar ve ölçütler sağlar	
	WHO*		Hemşirelik mezunlarını çeşitli sağlık hizmetleri ortamlarına hazırlamak	
	WFME Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu		Mantık modeli ve veri toplama, kurumsal öz değerlendirme planlayan tıp fakülteleri ve kendi yetki alanlarındaki okullara rehberlik etmek isteyen akreditasyon otoriteleri için faydalıdır	
Kalite Güvence Döngüsü	EQAVET – P-I-E-R ENQA-ESG – P-D-S-A	Planlama	Planla	Hedef ve strateji belirleme
		Uygulama	Yap	Uluslararası en iyi uygulamaları uygulamak
		Değerlendirme	Çalışma	Küresel mesleki eğitim ve öğretim sistemlerinin ve sonuçlarının değerlendirilmesi
		Gözden geçirme	Harekete geçme	Değerlendirme sonuçlarına göre çerçevelerin güncellenmesi
Göstergeler ve OECD Tanımlayıcıları	EQAVET ENQA-ESG	Göstergeler Tanımlayıcılar		Küresel kalite ve performansı ölçmek için metrikler
	Tanımlayıcılar		Küresel değerlendirmeye rehberlik edecek nitel açıklamalar	
Uygulama Alanları	Öğrenme Ortamları			Okul tabanlı, iş tabanlı öğrenme, çıraklık, resmi, gayri resmi ve resmi olmayan eğitim olanakları
	Öğrenme Bağlamları			Dijital, yüz yüze ve karma öğrenme
	Mesleki Eğitim Sağlayıcıları			Kamu ve özel sektörler
	Mesleki Eğitim Ödülleri ve Nitelikleri			Küresel yeterlilik çerçevesinin tüm seviyeleri
Faydaları	Sürekli İyileştirme, küresel mesleki eğitim sistemlerinin ve sağlayıcılarının sürekli iyileştirilmesini sağlar			Sürekli İyileştirme, küresel mesleki eğitim sistemlerinin ve sağlayıcılarının sürekli iyileştirilmesini sağlar
	Sürdürülebilir Rekabet Gücü, ekonomik büyümeyi ve sosyal adaleti destekler			Sürdürülebilir Rekabet Gücü, ekonomik büyümeyi ve sosyal adaleti destekler
	Dayanıklılık, değişikliklere ve zorluklara uyum sağlama yeteneğini artırır			Dayanıklılık, değişikliklere ve zorluklara uyum sağlama yeteneğini artırır

2.1.1 Uluslararası çerçeveler – standartlar

Birçok uluslararası çerçeve, mesleki eğitim hemşireliği sağlayıcılarının uyması gereken kalite güvence (QA) standartları konusunda rehberlik sağlamaktadır. Bu Kalite Güvencesi (QAF) kapsamında aşağıdaki ilkeler vurgulanmaktadır:

- (ISO 29995,2021) uyarınca, mesleki eğitim ve öğretim kurumlarının eğitim ve öğrenme hizmetleri alanında ihtiyaç duyulan terminoloji hakkında ortak bir anlayışı kolaylaştırmak için bir **referans kılavuzuna** sahip olmaları gerekmektedir.
- Mesleki eğitim ve öğretim kurumlarının, sağladıkları öğrenme hizmetlerinin bilgi, yeterlilik ve performans göstergelerine ilişkin çıktıların kalite değerlendirmelerinin planlanması, geliştirilmesi, uygulanması ve gözden geçirilmesi sürecinde **rehberliğe** ihtiyaçları vardır. (UNI ISO 29992, 2018)'e göre **mesleki eğitim kurumlarının, bireysel öğrencilerin çıktıları ve öğrenci ilerlemesi için uyarlanmış değerlendirme prosedürleri** oluşturması gerekmektedir.
- (ISO 21001, 2018)'e göre mesleki eğitim kurumlarının, öğretim, öğrenme ve araştırma yöntemleri aracılığıyla **yeterliliklerin** edinilmesini ve geliştirilmesini **destekleme ve kolaylaştırma becerilerini göstermeleri** gerekmektedir.
- (ISO/IEC JTC 1/SC 36)'ya göre mesleki eğitim kurumlarının, **bireylerin ve grupların kaynak ve araçları yeniden kullanmalarını desteklemeleri** gerekmektedir.
- (ISO/IEC 19788-1, 2024)'e göre mesleki eğitim kurumlarının, kaynakların (sadece öğrenme kaynakları değil) özelliklerini, kaynak sınıflarını, kelime dağarcıklarını, uygulama profillerini ve bunları yönetme kurallarını belirleyen bir **dizi ortak ilkeye** sahip olması gerekmektedir.
- Mesleki eğitim kurumlarının, etkili bir yönetim sistemi (EOMS) aracılığıyla öğrencilerin, paydaşların ve eğitim personelinin **memnuniyetini artırması** ve sistem, öğrenciler ve paydaşlar için bir uygunluk **güvence ve iyileştirme süreci içermesi** gerekmektedir. (ISO 29993,2017)'ye göre gereklilikler.

2.1.2 UNESCO 2022-2029 stratejisi

UNESCO'nun yeni stratejisi (2022-2029), NVET sistemlerinin önemini destekleyip artırmayı ve bireyleri hemşirelik sektöründeki gelecekteki istihdamları için gerekli becerilerle donatmayı amaçlayan 2015 girişimine yanıt niteliğindedir. Bu sonuca ulaşmak için atılacak en önemli adımlardan biri, sürekli işgücü piyasası değişimlerini ve ihtiyaçlarını kabul edip bunlara uygun şekilde yanıt verebilmek için yaşam boyu öğrenme toplumunun geliştirilmesidir. Sonuç olarak, NVET sistemi, bireyselleştirilmiş pedagojik öğrenme yöntemleri ve esnek öğrenme teknikleri sunmalı, farklı eğitim ve faaliyet sektörlerinde yeni yaşam boyu öğrenme yolları oluşturmalı, edinilen yeterliliklerin tanınması ve doğrulanması için prosedürler oluşturmalı, resmi ve gayriresmî öğrenme için akreditasyon sağlamalı ve NVET öğrencilerinin kariyer rehberliğini sağlamalıdır.

UNESCO, bu tür girişimler için, işgücü piyasası becerilerindeki açığı kapatmaya ve bireyleri sürekli gelişen işgücü piyasasında yol almada önemli olan yaşam boyu öğrenme, beceri geliştirme ve yeniden beceri kazandırma fırsatlarıyla güçlendirmeye adanmış Küresel Beceri Akademisi'nin kurulmasıyla devam etmiştir.

Küresel Beceri Akademisi'nin yanı sıra, öğretmenler için küresel bir ittifak olan ve öğretmen örgütlerini ve diğer paydaşları eğitimde kalitenin artırılmasına aktif olarak katılmaya teşvik etmeyi amaçlayan önemli bir platform olan Uluslararası Öğretmen Görev Gücü'nün (TTF) de kuruluşuna öncülük ettik. TTF, tüm bireylerin yüksek motivasyonlu ve yetenekli öğretmenlere erişim ve onlarla iş birliği yapma hakkını savunur ve destekler. TTF, BM'nin SGD Hedefi 4'ü desteklemeye kendini adanmıştır: Kapsayıcı ve eşitlikçi bir kaliteli eğitim sağlamak ve herkes için yaşam boyu öğrenme fırsatlarını teşvik etmektedir.

Uygulamada:

Pratik bir bağlamda, bu planlar (GSA ve TTF), hemşirelik yeterlilikleri sunan mesleki eğitim kurumları tarafından, hemşirelik çalışma programlarının müfredatına bazı açık erişim modüllerinin entegre edilmesi yoluyla kullanılabilir ve uygulanabilir; böylece bireylerin elektronik sağlık kayıtları gibi yardımcı araçların (araçların) kullanımı konusunda teorik bilgi ve beceri kazanmaları sağlanabilir.

Ayrıca, NVET sağlayıcıları, hemşirelik eğitmenlerinin TTF eğitim programlarına kaydolmalarını sağlayarak, iş piyasasının sürekli değişen ihtiyaçları için temel teşkil eden yüksek kaliteli, ilerici ve öğrenci merkezli eğitim sunma tekniklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Öğretmen becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının yanı sıra, TTF ayrıca öğretmenlerin performansını değerlendirmek ve UNESCO küresel beceri eğilimleri ve standartlarına uygun olarak öğretim içeriklerini iyileştirmek için çeşitli değerlendirme araçları da sağlar.

NVET sağlayıcıları, bu tür girişimlerin benimsenmesi yoluyla, öğretmen ve öğrenci performansını ve yeterlilik kazanımlarını izlemek ve değerlendirmek için kullanılacak ek ölçütler ve kalite güvence göstergeleri (esas olarak öğretmenlerin becerileri ve öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmesi için) belirleyebilir ve bu da eğitim kurumlarının iç kalite sisteminde zaman içinde sürdürülebilir bir iyileşmeye yol açabilir.

2.1.3 Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu (WFME)

WFME, 1972 yılında şu tıp kuruluşları tarafından kurulmuştur: WMA, WHO, IFMSA, JDN, ECFMG ve AMEE.

WFME, küresel düzeyde tıp eğitiminin kalitesini artırmak için kaynak ve araçlar sağlamayı hedefleyerek dünya çapındaki doktorlar, üniversiteler ve tıp eğitimcileriyle iş birliği yapmaktadır. WFME söz konusu olduğunda, tıp eğitimi ve öğretimi, tıp insan gücünü, tıp eğitimi sunan eğitim kurumlarını ve son olarak (dolaylı olarak) tıp/hemşirelik uzmanları tarafından tedavi edilecek hastaları en yüksek standartlarda desteklemelidir.

WFME'nin temel ilkelerinden biri, temel ve lisansüstü tıp eğitimi ile sürekli yaşam boyu öğrenme ve yeterlilik geliştirme için kalite standartlarını vurgulayarak ve geliştirerek, uzmanlaşmış programı aracılığıyla akreditasyonun teşvik edilmesidir.

2020 yılında WFME akreditasyon programı, küresel kalite standartlarının ulusal bir bağlama entegre edilmesini sağlamak için uzmanlaşmış bir yaklaşım benimsemiştir.

Aşağıdaki tablo, tıp akademik personeli ve hemşirelik öğrencilerini destekleyen eğitim sağlayıcıları tarafından kullanılmak üzere tasarlanmış, küresel uzman konsensüsünün Temel Tıp Eğitimi yönüne dayanan WFME standartlarını sunmaktadır:

Tablo 2 – WFME Standartları

Standart	Temel Tıp Eğitimi
S1	Misyon ve Değerler
S2	Müfredat
S3	Değerlendirme
S4	Öğrenciler
S5	Akademik kadro
S6	Eğitim kaynakları
S7	Kalite Güvencesi
S8	Yönetim ve İdare

Uygulamada:

- Erasmus+ “BEHEALTH” projesi kapsamında, bu standartların kurumsal bir kalite güvence sistemine uygulanması, kuruluşun sürekli gelişimini sağlamak için bir dizi adım anlamına gelecektir. Bu adımlar şunlardır:
- Misyonun, değerlerin ve temel hedeflerin belirtilmesi: Kurumlar, misyonlarını, değerlerini ve eğitim hedeflerini kısaca açıklayan ve sağlık sektörüyle aralarındaki iş birliği hakkında bilgi veren bir kamu açıklaması yapmalı ve sürekli olarak bilgilendirmelidir.
- Eğitim profilinin ayrıntılı olarak tanımlanması: Kurumlar, müfredatlarını geliştirerek, giriş ve kabul koşulları, program yapısı, destek ve değerlendirme sistemi gibi eğitim programları hakkında tüm ilgili bilgileri sağlamalıdır. Ayrıca, NVET sağlayıcıları, öğretmenlere en iyi bireysel eğitim deneyimini nasıl sağlayacaklarını öğrenmeleri için eğitim fırsatları sunmalıdır.
- Öğrenme çıktılarının tanımlanması: Kurumlar, hemşirelik öğrencilerinin mezuniyete yaklaşırken elde etmeleri beklenen öğrenme çıktılarını ve eğitim programının her bir konusu için belirli öğrenme çıktılarını ayrıntılı olarak tanımlamalıdır.
- Belirli içeriğin eklenmesi: Kurumlar, hemşirelik öğrencilerinin tıp alanındaki gelecekteki rollerine ve ileri öğrenimlerine hazırlanmaları ve beklenen öğrenme çıktılarına ulaşmaları için ihtiyaç duydukları ilgili teorik ve pratik kaynakları içermelidir.
- Geri bildirim sisteminin sağlanması: Kurumlar, hemşirelik öğrencilerine düzenli ve pratik geri bildirim sunan, güçlü ve zayıf yönlerini belirleyen ve ilgili rehberlik ve desteği sağlayan bir değerlendirme sistemi geliştirmelidir.

- Değerlendirme sisteminin sağlanması: Kurumlar, öğrencilerin ilerlemesiyle ilgili verileri toplayan ve analiz eden, ders öğrenme çıktılarının olumlu desteğini ölçen bir değerlendirme sistemi geliştirmelidir. Bu bölüm, BEHEALTH çerçevesinde geliştirilecek 360 derece değerlendirme aracıyla da sağlanabilir.
- Destek hizmetlerinin sağlanması: Kurumlar, hemşirelik öğrencilerine sunulan hizmetlerin kalitesini artırmak için akademik, finansal ve kariyer rehberliği prosedürleri konusunda çok sayıda destek hizmeti sunmalıdır.
- Mesleki gelişim politikası beyanı: Kurumlar, tıp akademik personelinin beklenen performansı hakkında bir iç beyanın yanı sıra yaşam boyu öğrenme ve mesleki gelişimlerine ilişkin bir politika paylaşmalıdır.
- Yeterli eğitim kaynaklarının sağlanması: Kurumlar, istenen öğrenme çıktılarına ulaşılmasını sağlamak için yeterli öğretim ve öğrenme süreçleri yöntemleri geliştirmeli ve sağlamalıdır. • Merkezi kalite güvence sisteminin uygulanması: Kurumlar, eğitim, idari ve araştırma yönlerini ele alan uygun merkezi kalite güvence prosedürlerinin uygulanmasını ve misyon, değerler ve müfredata uyumu sağlamalıdır.
- Tanımlı yönetim yapısı: Kurumlar, misyon beyanı ve genel kurumsal işlevle uyumlu ve sonrasında tüm paydaşların erişimine açık olan, öğretim, öğrenme ve kaynak tahsisi bileşenleriyle ilgili bilgileri içeren tanımlı bir yönetim yapısı sağlamalıdır.

2.2 Avrupa düzeyinde

Avrupa Komisyonu, Avrupa kuruluşları, EQAVET ve ENQA, mesleki ve yükseköğretim düzeyinde sağlanan eğitimin kalitesini ön plana çıkarmakta ve Avrupa düzeyinde kalite standartlarını iyileştirmek ve uyumlu hale getirmek için çalışmaktadır. Son birkaç yılda bu doğrultuda çeşitli belge ve kaynaklar yayınlanmış olup, bu Kalite Güvencesi Çerçevesi'ni (QAF) tamamlamak üzere aşağıdakiler seçilmiştir.

Genel olarak:

- Mesleki eğitim ve öğretim (MEÖ), öğrencilere gerekli beceri ve yetkinlikleri sağlayarak gelecekteki istihdam olanaklarını kolaylaştırır ve ekonomik ve işgücü piyasası ihtiyaçlarına yanıt vermek için kişisel ve mesleki gelişimlerini destekler. (Avrupa Komisyonu).
- Avrupa Konseyi, MEÖ sektörünün işgücü piyasası ihtiyaçlarına hızlı bir şekilde uyum sağlayabilmesinin yanı sıra, kapsayıcı uygulamalarla yüksek kaliteli öğrenme fırsatlarının (beceri geliştirme ve yeniden beceri kazandırma) sağlanması ve sürdürülebilir rekabet gücü, sosyal adalet ve dayanıklılık konularında hak temelli katkılar için bir alan oluşturulması gerektiğini de vurgulamaktadır. (Avrupa Konseyi)

2.2.1 EQAVET

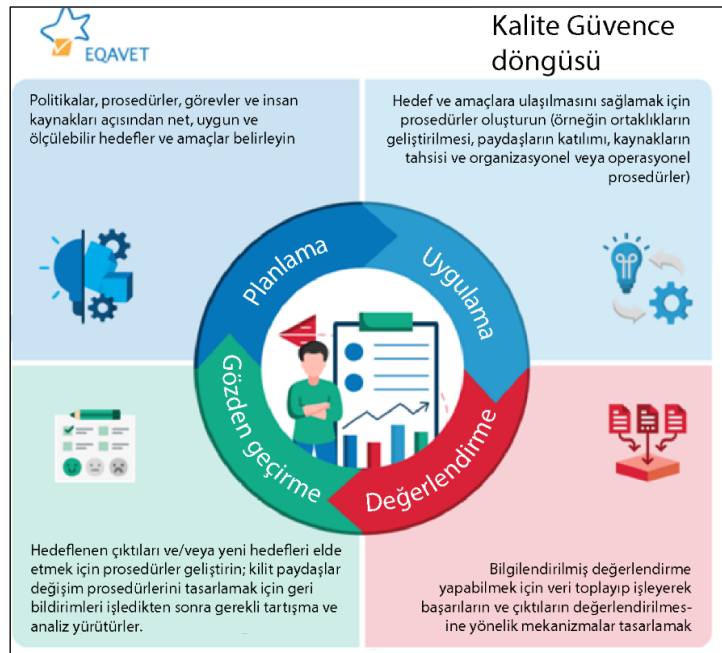
Mesleki Eğitim ve Öğretim için Avrupa Kalite Güvence Referans Çerçevesi (EQAVET), Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından oluşturulmuş olup, Avrupa genelinde mesleki eğitim ve öğretimde kalite güvencesini destekleyici bir mekanizma görevi görmektedir.

EQAVET çerçevesi, planlama, uygulama, değerlendirme ve inceleme olmak üzere 4 seviyeden oluşan bir döngüde ve hem mesleki eğitim sistemi hem de sağlayıcı seviyelerinde geçerli olan bir dizi ilgili kalite güvence göstergesiyle çalışır.

Belirli bir kalite yaklaşımı dayatmak yerine, mesleki eğitim ve öğretim kalite prosedürlerinin değerlendirilmesini ve iyileştirilmesini kolaylaştırmayı amaçlayan bir dizi ortak ilke, tanımlayıcı ve gösterge sunar. Dolayısıyla, EQAVET çerçevesi, kalite güvence sistemi için en uygun tanımlayıcı ve göstergeleri benimseyerek, ülkelerin ulusal uygulama yaklaşımlarını desteklemek için kullanıcı dostu kaynaklar sağlamak üzere geliştirilmiş bir "araç seti" olarak görülebilir.

EQAVET çerçevesi aşağıdaki ortamların kalite güvencesini artırmak için uygulanabilir:

- Öğrenme ortamları (okul eğitimi, iş temelli öğrenme, çıraklık vb.)
- Öğrenme bağlamları (yüz yüze, dijital, karma format)
- Mesleki eğitim sağlayıcıları (kamu/özel sektör)
- Her düzeyde mesleki eğitim yeterlilikleri ve ödülleri

*Diyagram 2 – EQAVET Kalite Güvence döngüsü,
Avrupa Komisyonu*

EQAVET 'araç seti' sürdürülebilir rekabet gücü, sosyal adalet ve dayanıklılık için 2 Konsey tavsiyesini (2020, 2022) desteklemekte ve sağlanan göstergelerin önemini daha ayrıntılı olarak açıklamaktadır.

Mesleki eğitimde kaliteyi değerlendirmek için kullanılan en önemli göstergeler şunlardır:

- Gösterge 1: Mesleki Eğitim ve Öğretim sağlayıcıları için kalite güvence sistemlerinin önemi
- Gösterge 2: Öğretmen ve eğitimci eğitime yatırım
- Gösterge 3: Mesleki Eğitim ve Öğretim programlarına katılım oranı
- Gösterge 4: Mesleki Eğitim ve Öğretim programlarını tamamlama oranı
- Gösterge 5: Mesleki Eğitim ve Öğretim programlarından mezun olanların işe yerleştirilme oranı
- Gösterge 6: Edinilen becerilerin iş yerinde kullanımı
- Gösterge 7: Ülkedeki işsizlik oranı
- Gösterge 8: Savunmasız grupların yaygınlığı
- Gösterge 9: İşgücü piyasasındaki eğitim ihtiyaçlarını belirleme mekanizmaları
- Gösterge 10: Mesleki Eğitim ve Öğretime daha iyi erişimi teşvik etmek ve (potansiyel) Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerine rehberlik sağlamak için kullanılan programlar

Çerçevenin QA prosedürü, zaman sırasına ve EQAVET QA döngüsüne göre aşağıdaki gibidir:

- Planlama aşaması (ulusal ve sektörel gerekliliklerle uyumlu ölçülebilir hedefler belirleme)
- Tasarım aşaması (müfredat geliştirme ve değerlendirme stratejileri gibi yeni eğitim prosedürleri oluşturma)
- Uygulama aşaması (uluslararası ve Avrupa standartlarına uygun eğitim ve öğretim sunum teknikleriyle başarıları sağlama)
- İzleme aşaması (öğrenci ilerlemesini, öğrenme çıktıları ve geri bildirim toplamayı izlemek için izleme prosedürleri)
- Değerlendirme aşaması (performans analizi yoluyla hedefleri ve başarıları değerlendirme ve iyileştirme alanlarını belirleme)
- İşleme aşaması (veri toplama)
- İnceleme aşaması (dahili ve harici paydaşlarla periyodik incelemeler yoluyla verileri analiz etme)
- İyileştirme aşaması (iyileştirme prosedürleri tasarlama ve kalite ve etkinliğe dayalı değişiklikler uygulama)

Uygulamada:

Erasmus+ “BEHEALTH” projesi kapsamında, aşağıda sıralanan temel adımları izleyerek EQAVET çerçevesinin uyarlanması yoluyla bir iç kalite güvence sistemi (IQAS) benimsenebilir:

- EQAVET Çerçevesini Anlayın: EQAVET (Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kalite Güvencesi) çerçevesi, dört aşamadan oluşan bir Kalite Güvence ve Geliştirme döngüsü etrafında yapılandırılmıştır: planlama, uygulama, değerlendirme/değerlendirme ve inceleme/revizyon.
- Net Hedefler Belirleyin: Kalite güvence sisteminiz için net ve ölçülebilir hedefler ve amaçlar belirleyerek başlayın. Bunlar, EQAVET çerçevesi ve kuruluşunuzun özel ihtiyaçlarıyla uyumlu olmalıdır.
- Temel Göstergeleri Belirleyin: Kalite güvence sisteminizin etkinliğini ölçmenize yardımcı olacak temel göstergeleri belirleyin. Bu göstergeler, öğretim kalitesi, öğrenci memnuniyeti ve kaynak yönetimi gibi kuruluşunuzun faaliyetlerinin çeşitli yönlerini kapsamalıdır.
- Anket Sorularını Geliştirin: Belirlenen temel göstergelerle ilgili ifadeler içeren bir anket ifadesi oluşturun. Soruların açık, öz ve hedeflerinize alakalı olduğundan emin olun. Nicel (örneğin, derecelendirme ölçekleri) ve nitel (örneğin, açık uçlu sorular) formatların bir karışımını kullanabilirsiniz. Bu amaçla, bu belgede yer alan soruları ve/veya BEHEALTH'in dijital 360 derece değerlendirme aracını kullanabilirsiniz.
- Pilot Test: Anketi yayınlamadan önce, sorunları belirlemek ve gerekli düzenlemeleri yapmak için küçük bir paydaş grubuyla pilot test gerçekleştirin.
- Veri Toplama: Anketi personel, öğrenciler ve dış ortaklar gibi ilgili paydaşlara dağıtın. Veri toplama sürecinin şeffaf olduğundan ve katılımcıların anketin amacını anladığından emin olun. Veri toplarken, EQAVET araç setinde belirlenen 10 gösterge hakkında geri bildirim almayı unutmayın.
- Veri Analizi: Kalite güvence sisteminizin performansını değerlendirmek için toplanan verileri analiz edin. Modelleri, güçlü yönleri ve iyileştirilecek alanları arayın.
- İnceleme ve İyileştirme: Analize dayanarak, kalite güvence sisteminizi inceleyin ve gerekli iyileştirmeleri yapın. Bu, prosedürlerin revize edilmesini, ek eğitim sağlanmasını veya kaynakların yeniden tahsis edilmesini içerebilir.
- Belgeleyin ve Raporlayın: Öz değerlendirme sonucunda elde edilen bulguları ve alınan önlemleri belgelendirin. Paydaşlarla paylaşılacak ve gelecekte referans olarak kullanılacak bir rapor hazırlayın.
- Sürekli İyileştirme: Son olarak, öz değerlendirme sürecinin sürekli olduğundan ve kalite güvence sisteminizin sürekli olarak izlenip iyileştirildiğinden emin olun.

2.2.2 ENQA ESG (2015)

Avrupa Kalite Güvencesi Derneği (ENQA), 2000 yılında kurulmuş olup, yükseköğretimde kalite güvencesi alanında Avrupa iş birliğinin teşvik edilmesini savunmaktadır. ENQA'nın temel amacı, AB Yükseköğretiminin kalitesinin korunmasını ve iyileştirilmesini kolaylaştırmak ve Bologna Süreci'nde imzalanan kalite güvencesinin geliştirilmesinde önemli bir katalizör görevi görmektir.

3 temel konuya odaklanmaktadır:

- Kalite güvence kuruluşlarının çıkarlarını savunmak
- Üyelerine ve paydaşlarına hizmet sunmak
- Dış kalite güvencesinin geliştirilmesini teşvik etmek

ENQA, Yükseköğretim sistemlerinin çeşitliliğini kabul eder ve aşağıdaki temel değerlere bağlı kalır:

- Dürüstlük: ENQA, üyeleri ve diğer derneklerle istişare ederken adil ve tarafsız bir şekilde hareket eder.
- Şeffaflık: ENQA, her girişim hakkındaki kararlarını ve raporlarını kamuoyuyla paylaşarak net politikalarla faaliyet gösterir.
- Bağımsızlık: ENQA, yalnızca üyelerine karşı sorumludur ve bağımsız bir inceleme sürecine sahiptir.
- Sosyal Sorumluluk: ENQA, kalkınma süreçlerindeki sosyal sorumluluk faktörünü kabul eder ve paydaş katılımı yoluyla kalite güvence prosedürlerindeki rolünü ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine katkısını teşvik eder.

EHEA(ESG)'da kalite güvencesi için Standartlar ve Kılavuzlar, 2015 yılında oluşturulmuş ve kabul edilmiştir ve iç ve dış bağlamda kalite güvencesi için ek bir ilkeler seti sunmaktadır. ENQA-ESG standartları, yer veya uygulamadan bağımsız olarak yükseköğretimde kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Bu standartlar seti, bağlama bağlı olarak uygulanmalarına yönelik önemli uygulamaları ve kılavuzları özetlemektedir.

Uygulamada

ENQA-ESG çerçevesi, aşağıdaki alt standartlardan oluşan bir iç kalite güvence sistemine yerleştirilebilir:

- Kalite güvence politikası: Kurumlar, stratejik yönetimlerine entegre edilmiş bir kamu kalite güvence sistemi oluşturmalıdır.
- Programların tasarımı ve onayı: Kurumlar, halihazırda belirlenmiş öğrenme çıktılarına ulaşma amacıyla eğitim programlarını tasarlamalı ve onaylamalıdır.
- Öğrenci merkezli öğrenme, öğretim ve değerlendirme: Kurumlar, öğrencilerini öğrenme sürecine aktif olarak katılmaya teşvik etmelidir.
- Öğrencilerin kabulü, ilerlemesi, tanınması ve sertifikasyonu: Kurumlar, kabul prosedürleri, sertifikalandırma vb. gibi tüm eğitim aşamalarını kapsayan mevcut düzenlemeleri uygulamalıdır.

- Öğretim personeli: Kurumlar, mesleki eğitim ve öğretim öğretmenlerinin ve eğitimcilerinin gerekli beceri ve yetkinliklere sahip olmasını sağlamalıdır.
- Öğrenme kaynakları ve öğrenci desteği: Kurumlar, girişimleri için yeterli finansal destek sağlamalı ve öğrenme kaynaklarına ve yardımına erişilebilirliği ve uygun erişimi garanti etmelidir.
- Bilgi yönetimi: Kurumlar, eğitim programlarını ve diğer faaliyetlerini etkili bir şekilde yönetmek için ilgili bilgilerin toplanmasını, analiz edilmesini ve uygulanmasını sağlamalıdır. • Kamuoyu bilgilendirmesi: Kurumlar, faaliyetleri ve eğitim programları hakkında bilgileri açık ve net bir şekilde paylaşmalı ve bunlara uygun erişilebilirliği sağlamalıdır.
- Programların sürekli izlenmesi ve periyodik olarak gözden geçirilmesi: Kurumlar, belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşıldığını teyit etmek ve öğrencileri için halihazırda belirlenmiş gereklilikleri karşılamak amacıyla eğitim programlarını izlemeli ve değerlendirmelidir; bu da eğitim programlarının sürekli iyileştirilmesi için fırsatlar sağlayacaktır.
- Döngüsel dış kalite güvencesi: Kurumlar, genel ESG standartlarına uygun olarak nispeten düzenli bir şekilde dış kalite güvence prosedürlerine katılmalıdır.

2.2.3 Avrupa Hemşireler Federasyonu (EFN)

EFN, 36'dan fazla ulusal hemşire derneğini temsil eden ve Avrupa genelinde yaklaşık 9 milyon hemşirenin katılımını teşvik eden 1971 yılında kurulmuştur. EFN'nin misyonu, hem sağlık sektörünün hem de sağlık çalışanlarının (hemşirelerin) çıkarlarını gözeterek hemşirelik uygulamalarını iyileştirmektir.

EFN, çevresel değişikliklere uyum sağlama ve sağlık çözümleri tasarlama/uygulama konusunda hemşirelerin eğitimlerini destekleyerek onları güçlendirmede kilit bir role sahiptir. Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve Dünya Sağlık Örgütü arasında sinerjiyi savunur.

Sonuç olarak, hemşirelik mesleğinin ele alındığı alanlarda Avrupa Birliği karar alma süreçlerini destekleyerek, Avrupa bağlamında sağlık ve sosyal politikaların geliştirilmesi için geniş bir platform sağlar.

EFN, hastaların sağlıklarıyla ilgili bilinçli kararlar almalarına yardımcı olmak için hemşireler için net bilgi ve kaynaklar sağlamak ve ardından yaymak amacıyla kapsamlı bir sürecin oluşturulması gerektiğini vurgulamaktadır. EFN, hemşirelik mesleğinin Kalite ve Güvenlik yönleriyle bağlantılı olarak, EFN politikası ve kalite ve güvenlik standartlarıyla ilgili görüş bildirileri gibi çeşitli politika belgeleri oluşturmuş ve yayınlamıştır. AB'nin Sınır Ötesi Sağlık Hizmetlerinde Hasta Hakları direktifi doğrultusunda, EFN, sağlık hizmetlerinde mükemmelliğe ulaşmak için yüksek kalite standartlarının şart olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle Federasyon, diğerlerinin yanı sıra şunları desteklemektedir:

- Bakım sektöründe net kılavuzlar geliştirmek için bir Avrupa kalite ve güvenlik standartları ağının kurulması
- Kılavuzların tasarım ve uygulama aşamalarına sağlık profesyonellerinin ve hastaların katılımı

- AB ilkelerinin ulusal yaklaşımlara daha sonra uyarlanması için yaygınlaştırılması

Daha spesifik olarak ve BEHEALTH proje girişimi bağlamında, EFN, hemşirelerin genel bakım konusunda edinmeleri gereken becerileri tanımlayan EFN Yeterlilik Çerçevesi'ni 2015 yılında benimsemiştir. Çerçevenin amacı, ulusal düzeyde hemşire derneklerine yaygınlaştırılmak ve bu yeterlilikleri hemşirelik okullarında uygulamaya teşvik etmektir.

EFN Yeterlilik Çerçevesi, 2013 yılında kabul edilen ve genel bakım sağlamaktan sorumlu hemşireler için asgari eğitim gereksinimlerini belirleyen bir dizi yeterlilik içeren Mesleki Yeterliliklerin Karşılıklı Tanınması Yönergesi'nin (Yönerge 2013/55/EU) değiştirilmiş versiyonuna dayanmaktadır. Bu iki girişim arasındaki ilişki aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 3 – AB ve EFN yeterlilikleri

AB Direktifi (2013/55/EU)	EFN Yeterlilik çerçevesi
Güncel teorik/klinik bilgileri kullanarak bağımsız tanı koymak	CA3 – Karar Verme CA5 – Araştırma, Geliştirme ve Liderlik CA6 – Hemşirelik Bakımı
Etkili ekip çalışmasını sağlamak	CA4 – İletişim ve Ekip Çalışması
Daha sağlıklı bir yaşam tarzı için bireylerin güçlendirilmesini sağlamak ve teşvik etmek	CA2 – Sağlığın Geliştirilmesi, Önlenmesi, Rehberlik ve Eğitim
Kriz ve afet durumlarına yönelik önlemler almak	CA6 – Hemşirelik Bakımı
Bakıma ihtiyaç duyan bireylere danışmanlık yapmak ve destek olmak	CA6 – Hemşirelik Bakımı
Hemşirelik bakımının kalitesini ve değerlendirmesini sağlamak	CA3 – Karar Verme
Diğer sağlık profesyonelleriyle kapsamlı iletişim kurmak ve iş birliği yapmak	CA4 – İletişim ve Ekip Çalışması CA5 – Araştırma, Geliştirme ve Liderlik
Mesleki uygulama kalitesini analiz etmek ve iyileştirmek	CA1 – Kültür, Etik ve Değerler

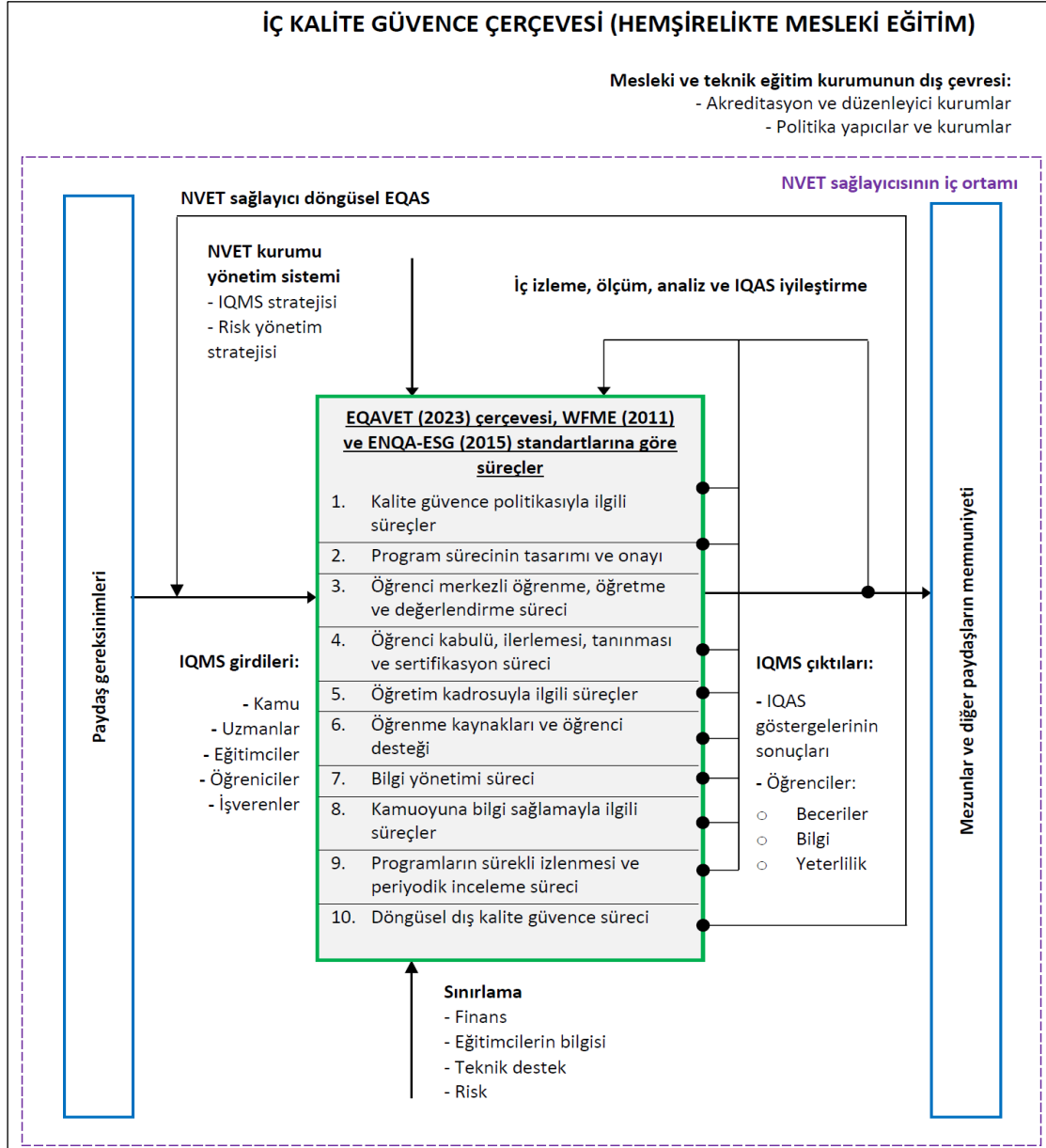
Mesleki ve teknik eğitim kurumları, belirlenen öğrenme çıktılarının daha ileri düzeyde değerlendirilmesine olanak sağlayacak olan EFN yeterliliklerini geliştirip eğitim içeriklerine ve müfredatlarına dahil etmelidir.

Mesleki ve teknik eğitim kurumları, hem eğitim personeli hem de öğrenciler için yeterliliklerin sürekli iyileştirilmesini sağlamak üzere yönergeler oluşturmalıdır. Yönergeler, eğitim müfredatlarının güncel sağlık uygulamaları, dijital araçlar ve yöntemler ve sektör gereksinimleriyle uyumlu bir şekilde gözden geçirilmesi için daha yapılandırılmış ve tutarlı bir süreç özetlemelidir.

Aynı zamanda, hedefli beceri geliştirme girişimleri ve sertifikalar aracılığıyla eğitim personelinin mesleki gelişimine öncelik vermeli ve sertifikaların güncel klinik ve pedagojik uygulamaları ve becerileri yansıtmalarını sağlamalıdır. Hem müfredatı hem de personel yeterliliklerini sistematik olarak geliştirerek, Mesleki ve teknik eğitim kurumları eğitim sunumlarını etkili bir şekilde dönüştürebilir ve iyileştirebilir ve önemli akreditasyon standartlarına sahip hemşirelik mezunları yetiştirebilir.

3 VETERİNER KURUMLARI İÇİN KALİTE GÜVENCE ÇERÇEVESİ

Aşağıdaki şekil, yukarıda elde edilen bilgi ve kaynaklara dayanarak hazırlanan, hemşirelik yeterlilikleri sağlayan mesleki eğitim kurumları için önerilen Kalite Güvence Çerçevesini şematik olarak sunmaktadır.

Diyafram 3 – NVET sağlayıcıları için QA Çerçevesi

Kalite Güvence Çerçevesi modeli, eğitimin kalite güvence boyutunun sürekli geliştirilmesi ve iyileştirilmesinin önemini kabul eden ve kurum tarafından daha önceden belirlenmiş hedef ve amaçlara daha fazla ulaşılmasını sağlayan bir dış destek ortamında yer almalıdır.

Dış çevre şunlardan oluşur: - Uluslararası ve Avrupa standartlarının benimsenmesinden kaynaklanan QA desteği, - Ulusal düzeyde güncellenmiş QA (Kalite) prosedürleri.

NVET Kalite Güvence Çerçevesinin Bileşenleri

- **Dış çevre:** Ulusal bağlamda halihazırda yerleşik QA prosedürlerinin bulunduğu ve mesleki eğitim sağlayıcılarının kendi ek iç kalite güvence uygulamalarını ve ilkelerini belirledikleri varsayılmaktadır.
- **Yönetim ve İzleme:** Bu süreç, eğitim hedef ve amaçlarının öğrencilerin öğrenme ihtiyaç ve gereksinimlerini karşılamasını, risk yönetimi ve uygulamaları konusunda stratejik düşüncenin etkinliğini ve verimliliğini güvence altına almasını ve uzman mesleki eğitim eğitmenlerinin bilgi ve becerileriyle birlikte çalışarak hemşirelik stajyerlerini hemşirelik mesleğinin toplum içinde gelişmesine ve ilerlemesine katkıda bulunmaya hazırlamasını sağlar. Diğer hedefler arasında, yaşam boyu öğrenme fırsatlarına teşvik edilmeleri, ilgi çekici çalışma programları ve öğrenme ortamlarının oluşturulmasının kolaylaştırılması ve yüksek kaliteli yeterliliklerin geliştirilmesi yer alır.

Hemşirelik programlarının tasarımı ve onayı ile ilgili olarak, bu süreç, öğrencilerin gereksinimlerini ve öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış doğrulama süreçleri aracılığıyla sürekli kalite güvence prosedürlerinin uygulanmasını sağlar.

Eğitimcilerle ilgili aynı tür süreçle ilgili olarak, gelişmiş pedagojik yeterliliklere ve bunların kurumsal olarak tanınmasına yönelik daha fazla anlayış ve odaklanma sağlar.

Ayrıca, bu bölümde oluşturulan ve sunulan Kalite Güvence Çerçevesi, ENQA-ESG 2015 standartlarından edinilen bilgilere dayanmaktadır. Özellikle:

- **Kalite güvence politikasıyla ilgili süreçler** için kurumlar, AB standartları ve hemşirelik eğitimi gereklilikleriyle uyumlu, net bir kalite güvence politikasının sürekli olarak sürdürülmesine daha fazla odaklanmalıdır. Ayrıca, NVET sağlayıcıları, uluslararası ve ulusal düzenlemelere uyumla ilgili iyileştirmeleri değerlendirmek ve bunları uygulamaya koymak için düzenli denetim prosedürleri benimsemeli ve bunların değişen taleplerle uyumlu olmasını sağlamalıdır.
- **Program sürecinin tasarımı ve onayı** için kurumlar, daha yapılandırılmış ve iş birliğine dayalı bir yaklaşımla eğitimcilerin ve düzenleyici kurumların katkılarını dahil etmeye odaklanmalıdır. Programların uygunluğunu, öğrenme çıktılarını ve hedeflerini doğrulamak için iç ve dış incelemelere ihtiyaç duyulan daha şeffaf bir onay süreci benimsemelidirler.
- **Öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme süreci** açısından kurumlar, mevcut akreditasyon kriterleri ve uygulamalarına dayanarak, öğrencilerin aktif katılımına ve sürekli yetkinlik gelişimine daha fazla öncelik vermeye odaklanmalıdır. Ayrıca, değerlendirme süreçleri şeffaf olmalı ve halihazırda belirlenmiş öğrenme çıktılarıyla tamamen uyumlu olmalı, böylece öğrencilerin bilgi ve pratik becerilerinin etkili bir şekilde değerlendirilmesi sağlanmalıdır.
- **Öğrenci kabulü, ilerlemesi, tanınması ve sertifikasyon süreci** açısından kurumlar, programın gereklilikleriyle uyumlu, açıkça tanımlanmış kabul kriterleri ve süreçlerini sürdürmeye daha fazla odaklanmalı ve aynı zamanda öğrencilerin öğrenme ve yeterlilik ilerlemeleri konusundaki akademik ilerlemelerini takip etmelidir. Ayrıca, bilgi ve mesleki yeterliliklerinin doğrulanmasını sağlayan standart bir sertifikasyon süreci benimsemelidirler.

- **Öğretim kadrosuyla ilgili süreçlerde**, kurumlar akademik ve klinik standartların yanı sıra güncel pedagojik yenilikçi uygulamalarla uyumlu, eğitimcilerin etkin bir şekilde işe alınması ve seçilmesi kriterlerine odaklanmalıdır. Ayrıca, sürekli kişisel ve mesleki gelişimi teşvik etmek ve öğretim kadrosunun gerekli beceri ve yetkinliklerle donatılmasını sağlamak için düzenli performans değerlendirmeleri yapmalıdır.
- **Öğrenme kaynakları ve öğrenci desteği** açısından kurumlar, öğrencilerin yüksek kaliteli eğitim materyallerine erişimini garanti altına almaya ve eğitim yılları boyunca sürekli yardım sağlamaya odaklanmalıdır. Ayrıca, öğrenme kaynaklarının düzenli olarak gözden geçirilmesini ve değerlendirilmesini sağlamalı, materyallerin güncel sektör standartlarını karşılamasını ve öğrenme çıktılarında belirtilen bilgi ve pratik yeterliliklere uygun olmasını sağlamalıdır. Mesleki ve teknik eğitim sağlayıcıları ayrıca, kişisel ve mesleki gelişimi kolaylaştırmak için akademik danışmanların ve ruh sağlığı danışmanlarının erişilebilir olmasını sağlamalıdır. Kurumlar ayrıca, sağlanan tüm öğrenme kaynakları ve destek hizmetlerinin öğrenci ihtiyaç ve gereksinimlerine yanıt vermesini sağlamak için gerekli geri bildirim süreçlerini ve değerlendirmeleri benimsemelidir.
- **Bilgi yönetimi süreci** açısından, kurumlar karar alma ve iyileştirme süreçlerinde kullanılan kişisel verilerin toplanması, depolanması ve analizi için güvenli sistemler kurmalıdır. Mesleki ve teknik eğitim sağlayıcıları, akademik kayıtlar, ilerleme takibi ve geri bildirim değerlendirmeleri de dahil olmak üzere öğretmen ve öğrencilerin kişisel verilerinin güvenli bir şekilde toplanması, saklanması ve kullanılması konusunda bu sürecin etkili olmasını ve gerekli AB veri koruma yönetmeliklerine uyulmasını sağlamalıdır.
- **Kamuoyunu bilgilendirme süreçleri** kapsamında, kurumlar hemşirelik programlarının performansı ve kalitesiyle ilgili bilgilerin şeffaflığına ve doğruluğuna öncelik vermelidir. Akreditasyon süreçleri, program çıktıları ve ilgili verilerle ilgili bilgileri resmi kanallarında açık ve zamanında, proaktif bir şekilde yayınlamalıdır. Mesleki ve teknik eğitim sağlayıcıları ayrıca verilerini düzenli olarak güncellemeli ve kamuoyunun sorularını ve/veya endişelerini ele almak için geri bildirim mekanizmaları benimsemelidir.
- **Programların sürekli izlenmesi ve periyodik olarak gözden geçirilmesi süreci** kapsamında, kurumlar sundukları hemşirelik yeterliliklerinin güncel sağlık standartlarıyla uyumlu ve ilgili olmasını sağlamaya odaklanmalıdır. Ayrıca, öğrenci performansı ve işveren geri bildirimleri gibi faktörler için düzenli olarak gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi gereken bir izleme sistemi benimsemelidir. Mesleki ve teknik eğitim sağlayıcıları, pedagojik uygulamaları ve yüksek kaliteli öğrenme kaynaklarını zamanında iyileştirmeyi taahhüt etmelidir.
- **Döngüsel dış kalite güvencesi süreci** kapsamında, kurumlar ulusal, uluslararası ve AB standartlarına uygunluklarını doğrulamak için dış değerlendirmeye odaklanmalıdır. Ulusal ve AB kriterleri ve düzenlemeleri gereği, kurumlar, hemşirelik programlarının tasarımı ve sunumunun tüm temel unsurlarına ve diğer hususlara uygunluklarını belgelemek için ulusal akreditasyon kuruluşları tarafından periyodik dış değerlendirmelerden geçmelidir.

Girdiler:

Yukarıdaki QA çerçeve süreci için paydaş girdileri şunlardır:

- Mesleki görüşlerini ve uzmanlıklarını paylaşan hemşirelik mesleği uzmanları
- Hemşirelik derslerinin oluşturulması ve uygulanması konusunda eğitimli eğitmenler
- Öğrenme sürecine ve eğitim materyallerine katılan öğrenciler
- Sağlık sistemindeki işverenler
- Genel halk

Sonuçlar:

Yukarıdaki QA çerçeve sürecinin sonuçları şunlar olmalıdır:

- Yüksek kaliteli bilgi: Bir öğrencinin bir öğrenme sürecini tamamladıktan sonra edinmesi ve göstermesi beklenen bilgi. Bu tür süreçlerden elde edilen öğrenme çıktıları, açık ve ölçülebilir bir şekilde oluşturulmalı ve gösterilmeli ve eğitim kursunun belirlediği hedef ve amaçlarla uyumlu olmalıdır.
- Gelişmiş beceriler: Bir bireyin bir eğitim programı veya girişimiyle edindiği bilgiyi doğru bir şekilde uygulama ve belirli ve ilgili görevleri ve mesleki faaliyetleri yerine getirme becerisi.
- Gelişmiş mesleki yeterlilikler: Bir bireyin ilgili görevleri ve mesleki faaliyetleri yerine getirme konusunda kanıtlanmış yeteneği.

Knowledge, skills and competencies are an essential component of the learning outcomes.

Sınırlamalar:

Finans, uzman bilgisinin eksikliği, çeşitli risk unsurları ve iç/dış destek, ileri kalite güvence uygulamalarının geliştirilmesi ve uygulanması sürecini önemli ölçüde sınırlayabilir.

3.1 QA Çerçevenizi AB ve Uluslararası standartlara göre nasıl geliştirebilirsiniz?

Uluslararası ve Avrupa standartlarından alınan girdilere dayanarak BEHEALTH, NVET sağlayıcıları için bir QA Çerçevesinin geliştirilmesine yönelik aşağıdaki ilkeleri önermektedir.

Bu kalite güvence çerçevesinin **temel bileşenleri**, mesleki eğitim ve öğretim bağlamında hemşirelik eğitiminin uygulanmasını ve sürekli iyileştirilmesini yönlendiren **temel adımları** içerir. Bu bileşenler aşağıdaki şekilde ayrılmıştır:

1. Strateji

Mesleki ve teknik eğitim sağlayıcıları, etkili ve verimli karar alma ve kaynak tahsisini teşvik etmek için net rol ve sorumluluklar belirlemelidir. Ayrıca, mesleki ve teknik eğitim kurumları, hem öğretim

elemanları hem de öğrenciler için yeterliliklerin sağlanması ve değerlendirilmesi için Ulusal, Uluslararası ve AB standartlarına uygun olarak yönetmeliklere, yönergelere ve akreditasyon gerekliliklerine her zaman uymalı ve bunlara uymalıdır.

2. Müfredat

NVET sağlayıcıları, hemşirelik uygulamalarında teorik bilgi ve pratik eğitim sağlayan dengeli bir müfredat sunmalıdır.

3. Öğretim ve Öğrenme

Mesleki ve teknik eğitim sağlayıcılarının modern pedagojik yöntemler kullanması ve simülasyonlar, vaka çalışmaları ve dijital öğrenme teknikleri gibi yenilikçi pratik araçlar kullanması gerekmektedir. Mesleki ve teknik eğitim sağlayıcıları, öğretim elemanlarının sürekli eğitimini ve genel mesleki gelişimini, niteliklerinin ve pedagojik becerilerinin sürekli geliştirilmesi de dahil olmak üzere garanti etmelidir. Son olarak, mesleki ve teknik eğitim kurumları, hemşirelik öğrencilerine kapsamlı eğitim, finansal, kariyer ve ruh sağlığı rehberliği fırsatları sunarak öğrenci destek hizmetlerini sunmalı ve sürekli olarak geliştirmelidir.

4. Değerlendirme ve Değerlendirme

NVET sağlayıcıları, tüm hedef gruplardan (öğrenciler, öğretim görevlileri ve diğer tüm paydaşlar) gelen bilgileri içeren yapılandırılmış geri bildirim toplama sisteminin etkinliğini oluşturmalı ve sağlamalıdır.

5. Eğitim Kaynakları

NVET sağlayıcılarının tüm öğretim ve öğrenme materyallerinin güncel olduğundan ve bu materyallerin yanı sıra gerekli yenilikçi dijital araçlara ve klinik ekipmanlara ihtiyaç duyulduğunda erişilebildiğinden emin olmaları gerekir.

3.2 ENQA ESG 2015 standartlarıyla bağlantılı Refah ve Ruh Sağlığı anketi

3.2.1 Hemşirelik öğrencileri için etkili faktörler

Yüksek kaliteli bir hemşirelik çalışma programı, akademik titizliği, destek, klinik deneyim, ruh sağlığı kaynakları ve hemşirelik öğrencilerinin ruh sağlığını ve genel refahını önemli ölçüde iyileştirebilecek öz bakım stratejileriyle dengeler (Talley, 2024).

Ana faktörler şunlardır (Campbell, et al., 2022):

- Akademik Baskı: Hemşirelik programları genellikle yoğun ders yükü ve klinik rotasyonlar içerir ve bu da yüksek düzeyde stres ve kaygıya yol açabilir. Akademik talepleri yeterli destekle dengeleyen programlar bu baskıların azaltılmasına yardımcı olabilir.
- Destekleyici Ortam: Öğrenciler, öğretim üyeleri ve akranlar arasında güçlü ilişkiler geliştiren destekleyici bir öğrenme ortamı, daha iyi bir ruh sağlığını destekleyebilir. Ruh sağlığı tartışmalarına öncelik veren ve destek kaynakları sağlayan programlar daha olumlu sonuçlar verme eğilimindedir.
- Klinik Stajlar: Klinik stajların kalitesi ve bu stajlar sırasında sağlanan destek çok önemlidir. Klinik ortamlardaki olumlu deneyimler öğrencilerin özgüvenini artırabilir ve stresi azaltabilirken, olumsuz deneyimler tam tersi bir etkiye sahip olabilir.
- Ruh Sağlığı Okuryazarlığı: Öğrencileri ruh sağlığı konusunda eğiten ve ruh sağlığı desteği kaynakları sağlayan programlar, zayıf ruh sağlığını önleyebilir ve yüksek risk altındaki öğrenciler için hedefli destek sağlayabilir.
- Sosyal Ağlar: Çalışma programı dahilinde güçlü ve destekleyici sosyal ağlar geliştirmek, ruh sağlığını destekleyebilir. Sosyal etkileşimleri ve topluluk oluşturmayı kolaylaştıran programlar, öğrencilerin kendilerini daha bağlantılı ve desteklenmiş hissetmelerine yardımcı olabilir..

1. sonuçta sunulan genel bakış - Hemşirelikte mesleki eğitim ve öğretim için kalite güvence uygulamaları ve çerçevelerinin, mesleki eğitimin farklı seviyeleri ve tüm EQF seviyeleriyle ilgili olarak haritalanması ve analizi, hemşirelik öğrencilerinin çalışma programlarıyla ilgili ruh sağlığı düzeylerine ilişkin duygularını ifade etmelerine olanak tanıyan mekanizmalara olan ihtiyacın tanınmadığını göstermektedir.

NVET sağlayan birçok Yükseköğretim Kurumu, çalışma programlarının kalitesini artırmak için refah ve ruh sağlığı anketleri kullanmaktadır (örneğin, *İskoçya, Edinburgh Üniversitesi; Danimarka, Kopenhag Üniversitesi; Hollanda, Amsterdam Üniversitesi; İsviçre, Zürih Üniversitesi* (Cuppen ve ark., 2024), ancak proje ortağı ülkelerde bunlar kalite güvence standartlarının bir parçası değildir.

Slovakya, Macaristan, Kıbrıs, Yunanistan, İrlanda ve Türkiye'de NVET sağlayan her yükseköğretim kurumunun hemşirelik programları için özel olarak refah ve ruh sağlığı anketleri yürüttüğüne dair belirli bir bilgi bulunmamakla birlikte, bu ülkelerdeki birçok üniversite öğrencileri arasında genel ruh sağlığı anketleri yürütmektedir.

3.2.2 Refah ve Ruh Sağlığı anketinin geliştirilmesine yönelik kılavuzlar

1. Adım: Hedefleri Belirleyin: Anketin hedeflerini açıkça belirtin. Genel refah, ruh sağlığı, stres seviyeleri ve/veya eğitim deneyimlerinin belirli yönlerini değerlendirmeyi mi amaçlıyorsunuz?

2. Adım: Paydaşları Belirleyin: Geri bildirimi kimin sağlayacağını belirleyin. Bu şunları içerebilir:

- Öz Değerlendirme: Hemşirelik öğrencilerinin kendileri.
- Akranlar: Mesleki ve eğitim hemşireliği öğrencileri.
- Eğitimciler: Eğitimciler ve mentorlar.
- Hastalar: Klinik rotasyonları sırasında etkileşimde bulundukları hastalar.
- Hemşireler: Lisanslı hemşireler ve diğer sağlık profesyonellerinin çalışmaları.
- İşverenler: Mezunların gelecekteki işverenleri.
- Mezunlar: Çalışma programının mezunları

3. Adım: Anketi Geliştirin: Çeşitli refah ve ruh sağlığı alanlarını kapsayan bir anket oluşturun. Stres, anksiyete, depresyon, iş-yaşam dengesi, destek sistemleri ve eğitim programından genel memnuniyet üzerine sorular ekleyin.

4. Adım: Anonimlik ve Gizliliği Sağlayın: Dürüst ve açık yanıtları teşvik etmek için geri bildirim sürecinin anonim olduğundan emin olun. Katılımcılara yanıtlarının gizli tutulacağından emin olun.

5. Adım: Veri Toplayın ve Analiz Edin: Anketi belirlenen tüm paydaşlara dağıtın ve yanıtları toplayın. Trendleri, endişe duyulan alanları ve güçlü yönleri belirlemek için verileri analiz edin.

6. Adım: Geri Bildirim ve Destek Sağlayın: Sonuçları hemşirelik öğrencileri ve paydaşlarla paylaşın. Geri bildirimleri hedefli destek ve müdahaleler sağlamak için kullanın. Bu, ruh sağlığı kaynakları, stres yönetimi atölyeleri veya müfredatta değişiklikler içerebilir.

7. Adım: Takip: İlerlemeyi takip etmek ve sürekli iyileştirmeler yapmak için düzenli aralıklarla takip anketleri yapın.

3.2.3 Refah ve Ruh Sağlığı Anketi

Aşağıdaki ifadeler (Tablo 4) 5'li Likert ölçeği kullanılarak değerlendirilecektir.

Tablo 4 – Ruh sağlığı ve refah anketi ifadeleri

No	İfade	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Mesleki Eğitim kurumuna/Üniversiteye her gün katılmaktan rahat hissediyorum					
2	Sınıf arkadaşlarımla, öğretmenlerimle/eğitim personeliyle sohbet başlatmayı kolay buluyorum					
3	Mesleki Eğitim kurumunda/Üniversitede başkalarına duygularımı ifade etmekten kendimi güvende hissediyorum					
4	Mesleki Eğitim kurumunda/Üniversitede arkadaş edinmekte zorlandım					
5	Mesleki Eğitim kurumunda/Üniversitede sık sık yalnız veya izole hissediyorum					
6	Duygularım tarafından sık sık bunalmış hissediyorum					
7	Genellikle duygularım üzerinde kontrolüm var					
8	Kaygının fiziksel belirtilerini yaşıyorum (örneğin, çarpıntı, avuç içlerinde terleme)					
9	Mesleki Eğitim kurumundaki/Üniversitedeki sosyal etkileşimler konusunda endişeliyim					
10	Akademik beklentileri karşılama konusunda endişeliyim					
11	İş yüküm beni bunaltıyor					
12	Bazen akademik olarak yetersiz veya sahtekâr gibi hissediyorum					
13	Öğretmenlerim akademik zorluklarla başa çıkmamda bana destek oluyor					
14	Akademik olarak başarılı olmam için akranlarım tarafından baskı altında hissediyorum					
15	Okul ödevleri için zaman yönetimi konusunda zorlanıyorum					
16	Akademik stresle başa çıkmak için sağlıklı stratejilerim var (örneğin, egzersiz, hobiler)					
17	Stres veya kaygıdan kaçınmak için sık sık dikkatimi dağıtıyorum					
18	Baş çıkma mekanizmalarım stresimi etkili bir şekilde azaltıyor					
19	Beklenmedik değişikliklere veya zorluklara iyi uyum sağlıyorum					
20	Ben Fiziksel görünümümden memnunum					
21	İstediğim gibi giyinmek özgüvenimi artırıyor					

No	İfade	Kesinlikle Katılmı yorum	Katılmı yorum	Karar sızım	Katılıy orum	Kesinlikle Katılıyorum
22	Uyum sağlamak için kendimi değiştirmem gerektiğini hissediyorum					
23	Kendimi sık sık başkalarıyla karşılaştırıyorum					
24	Düzenli olarak kişisel bakım rutinleri uyguluyorum (örneğin farkındalık, hobiler)					
25	Ruhsal sağlığım için kişisel hedefler belirledim					

4 SONUÇLAR

Mesleki ve Teknik Eğitim sağlayıcıları için Kalite Güvence Çerçevesi, daha verimli kalite güvence uygulamalarına yönelik olarak, EQAVET Kalite Güvence döngüsü ve ENQA-ESF 2015 standartlarına dayalı olarak uluslararası ve Avrupa standartlarını pratik yönergelerle bütünleştirir. Belge, temel ölçütlerin yanı sıra mesleki ve teknik eğitim sağlayıcılarının bunları kurumsal ihtiyaçlarına nasıl uyarlayabileceklerine dair pratik yönergeler de sunar.

Mesleki Eğitim ve Öğretim için Avrupa Kalite Güvence Referans Çerçevesi (EQAVET), sürekli bir iyileştirme döngüsü aracılığıyla Avrupa genelinde mesleki ve teknik eğitimde kalite güvencesini destekler. Sistemlerin ve sağlayıcıların eğitim ve öğretimi geliştirmelerine yardımcı olur. Planlama - uygulama - değerlendirme - gözden geçirme (P-I-E-R) kalite güvencesi ve iyileştirme döngüsüne dayalı esnek bir çerçeve sunar ve hem mesleki ve teknik eğitim sistemleri hem de mesleki ve teknik eğitim sağlayıcı seviyeleri için çeşitli tanımlayıcılar ve göstergeler sunar.

Resmi olarak Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvencesi Standartları ve Yönergeleri olarak bilinen ENQA-ESF (2015) standartları, yükseköğretimde hem iç hem de dış kalite güvencesi için sağlam bir çerçeveyi destekler. Bunlar, Bologna Süreci'nin Avrupa genelinde şeffaflık, hareketlilik ve karşılıklı tanıma hedeflerinin merkezinde yer almaktadır.

Uygulama, mevcut kalite güvence süreçlerinin ortaklık desteğiyle iyileştirilmesini ve Mesleki Eğitim ve Öğretim (NVET) kurumlarının hem acil hem de uzun vadeli hedeflere ulaşmalarına yardımcı olmayı içermektedir. İlk ve en acil yararlanıcılar ortak ülkelerdeki Mesleki Eğitim ve Öğretim (NVET) kurumları olsa da, çerçeve Avrupa standartlarıyla uyumlu olup, tüm AB ülkelerinde kullanımına olanak sağlamak ve bu prosedürlerin yalnızca teorik kavramlar olarak değil, pratik bir araç olarak da hizmet vermesini sağlamaktadır.

Değerlendirme aşaması, Mesleki Eğitim ve Öğretim (NVET) sağlayıcılarının eğitim süreçlerinin ayrıntılı bir analizi için 360 derece değerlendirme aracını kullanmalarını desteklemektedir. Son adım, NVET sağlayıcılarının yeni kalite mekanizmalarını değerlendirebilecekleri, tartışabilecekleri ve geliştirebilecekleri bir inceleme aşamasıdır.

KAYNAKLAR

Accreditation.ca (2023) EMERGING PERSPECTIVES ON QUALITY IMPROVEMENT, Healthcare Quarterly Vol. 26 No. 3. Retrieved from <https://accreditation.ca/files/It-Is-Time-for-Health-Quality-5.0.pdf>

CSQA (n.d) ISO 29990 standards series. Retrieved from <https://www.csqa.it/en-us/certificazioni/sanita/iso-29991,-iso-2992,-iso-29993,-iso-29994-e-iso-29995>.

EFN (2009) EFN Policy Statement. Retrieved from <https://efn.eu/wp-content/uploads/EFN-Policy-Statement-on-EU-Quality-and-Safety-Standards-EN-final102009.pdf>.

EFN (n.d) Quality & Safety. Retrieved from https://efn.eu/?page_id=845.

EFN Competency framework (2015) EFN Guideline for the implementation of Article 31 of the Mutual Recognition of Professional Qualifications Directive 2005/36/EC, amended by Directive 2013/55/EU. Retrieved from <https://efn.eu/wp-content/uploads/2022/03/EFN-Competency-Framework-19-05-2015.pdf>.

EHEA (n.d) European Association for Quality Assurance in Higher Education. Retrieved from <https://eha.info/page-enqa>.

ENQA (2015) Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) report. Retrieved from https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf.

ENQA (n.d) Education Industry Standards. Retrieved from <https://www.nqa.com/en-gb/certification/sectors/education>.

ENQA (n.d) ENQA's Mission. Retrieved from <https://www.enqa.eu/about-enqa/#>.

ENQA (n.d) ESG. Retrieved from <https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/>.

EQAVET (2023) Supporting the implementation of the European Quality Assurance Reference Framework - Results of the EQAVET Secretariat Survey 2022. Retrieved from <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26890&langId=en>.

European Commission (2023) Vocational education and training. Retrieved from <https://education.ec.europa.eu/education-levels/vocational-education-and-training/about-vocational-education-and-training>.

European Commission (n.d) EQAVET - European Quality Assurance in Vocational Education and Training. Retrieved from https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/eqavet-european-quality-assurance-vocational-education-and-training_en.

European Commission (n.d) EQAVET at VET provider level. Retrieved from https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/eqavet-european-quality-assurance-vocational-education-and-training/eqavet-vet-provider-level_en.

European Commission (n.d) EQAVET framework. Retrieved from https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/eqavet-european-quality-assurance-vocational-education-and-training/eqavet-framework_en.

European Commission (n.d) EQAVET quality assurance cycle. Retrieved from https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/eqavet-european-quality-assurance-vocational-education-and-training/eqavet-quality-assurance-cycle_en.

European Commission (n.d) Vocational Education and Training (VET). Retrieved from https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/skills-jobs/vocational-education-and-training-vet_en.

European Union (2020) Council Recommendation of 24 November 2020 on vocational education and training (VET) for sustainable competitiveness, social fairness and resilience 2020/C 417/01. Retrieved from <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08b9af27-3465-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en>.

European Union (n.d) European Federation of Nurses Associations (EFN). Retrieved from https://climate-pact.europa.eu/meet-community/climate-pact-partners/european-federation-nurses-associations-efn_en?prefLang=sv.

ISO (2018) ISO 21001/2018, Educational organizations – Management systems for educational organizations – Requirements with guidance for use. Retrieved from <https://www.iso.org/standard/66266.html>.

ISO (2018) ISO 29992/2018, Assessment of outcomes of learning services — Guidance. Retrieved from <https://www.iso.org/standard/68490.html>.

ISO (2021) ISO 29995/2021, Education and learning services – Vocabulary. Retrieved from <https://www.iso.org/standard/54664.html>.

ISO (2023) 29993/2017, Learning services outside formal education – Services requirements. Retrieved from <https://www.iso.org/standard/70357.html>.

ISO (2024) ISO/IEC 19788-1/2024, Information technology for learning, education and training – Metadata for learning resources. Retrieved from <https://www.iso.org/standard/81950.html>.

ISO (n.d) Education, Top Standards. Retrieved from <https://www.iso.org/sectors/management-services/education>.

National Library of Medicine (2022) An assessment of nurses' participation in Health Promotion: a knowledge, perception, and practice perspective. Retrieved from <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9121667/>

QAHE (n.d) ISO Certifications for Education and Training. Retrieved from <https://www.qahe.org/iso-certifications-for-education-training/>.

Teacher Task Force (n.d) About TTF. Retrieved from <https://teachertaskforce.org/>.

UNESCO (2022) UNESCO strategy 2022-2029. Retrieved from https://unevoc.unesco.org/pub/unesco_strategy_for_tvet_2022-2029.pdf.

UNESCO (n.d) UNESCO's Global Skills Academy. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/global-education-coalition/skills-academy>.

WFME (n.d) World Federation for Medical Education global standards. Retrieved from <https://wfme.org/standards/>.

© 2026 by the authors. Submitted for possible open-access publication under the Terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC-BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).